

Most, hogy rövid idő múlva ismét áll a Széchenyi alapította Lánchíd, a Fekete-erdőtől a Fekete-tengerig áthúzó hatalmas európai folyam központi metszéspontján, — lapozzuk fel nagy forradalmárunk, Tánácsics Mihály „Fővárosunk” című röpiratát, amelyet 1867-ben adott ki, félig megvakulva kerülvén ki bőrtőnéből, a helyőrség sötét zárkájából, ahová másodszer vetette a császári törvényszék.

— Amily mértékben teremtitek a fővárost nagyszerűvé: oly mértékben válik a hon hatalmassá! — ezzel a mottóval vetítette Tánácsics a főváros közönsége elé nagyszerű elképzeléseit. Megállapítja, hogy Budapest nagyszerűvé válásának főfeltétele a tiszta levegő! Jelenleg tiszta levegőt csak az élvezhet, aki Budapest utcái közül, a budai hegyek közé sét. A város tiszta levegőjéről mindenképen gondoskodni kell — írja.

Meglátja a távol kódében a külföld fejlődését; Budapest portalanítására kikötőket és csatornákat akart létesíteni. A Teréz, József és Ferenc külvárosokon keresztül csatornát akart vezetetni a Duna déli kikötőjébe. E belső csatornán kívül még egy csatornát akart felhuzatni a város határára: ennek partján akarta világárosiasáá fejleszteni a várost — akkori sivatárat. E környékre „tiszta légű sétányt” akart varázsoltatni. „Ez lenne az ifjúságnak a magát futásban gyakorló pályája”. Szegény Tánácsics, röpirata megjelenése óta 82 évekkel ezelőtt, hogy álma valóra váljon: tudvaló, hogy a Nemzeti Stadiont olyan helyen kezdték meg építeni, amely egészen közel esik a Tánácsics elképzelte helyszínhez. Majd megálmodta, hogy a csatornák külpártján „felsőerdőszakaszok pompázkodjanak. Ez leírhatatlan kéjgöngyör leend!” — tette hozzá lelkesen. A népi demokrácia most, 82 év múlva fogja körül zöld övezettel a por ellen a kopár városrészeket...

Tánácsics a Dunapárt rendezését nemcsak Magyarországra, hanem az egész osztrák-magyar monarchia legfontosabb középítkezési ügyének tekintette. Teljes erővel az Aldunator felosztása, eladása és beépítése ellen fordult röpiratában. Profétai indulattal kifogásolja, hogy a kormány által kinevezett városi elöljárók közgyűlés nélkül rendelkeznek városi vagyonok felett. Ilyet megtehet valamely zsarnok — mint ahogy Napoleon Páris fővárosa felett az ország dicsőítésére megteszi. Megteheti a mi országgyűlésünk. A mi fővárosunk mindnyájunké, az országé. Nincs igaza a tanácsnak, hogy kereskedelmi szempontból szükséges a dunapárti házior. Ehelyett ott kikötők lennének szükségesek. A tanácsot zsebelési szempont vezeti... Inkább egy szép sétány lenne kívánatos, amely a városnak e részét százszorosan megcsépítené. Berlin Unter den Linden-je törpévé alacsonyulna a dunapárti sétány mellett... London és Bécs városok belvárosai oly régi káoszok, tömölt labirintusok, hogy azok már nagyszerűen széppé nem válhatnak soha... Minden törekvés — a magyart az osztrák-némettel eggyé-olvasztani — sikerületlen lesz: elhatároztuk tehát a még ifjú Pest városunkat teljesen újáteremténi. Oly

nagyszerűen széppé épüend, hogy a világon párja nem lesz!...”

A történelmi igazságszolgáltatás igazat adott Tánácsicsnak. A zárkózott szállodasorokat, amelyeket a zsebelő tanácsosok engedélyével építettek fel sorra egymásután — az ostrom a földdel egyenlővé tette. A „Fővárosunk” című röpirat megjelenése után 82 esztendővel Tánácsics utódai abban is igazat adnak a nagy

álmodó városrendező néptríbnak, hogy a szállodasor sem elmaradhatatlan képe a Dunapartnak. Tánácsics az Aldunatorra rakpartokat akart kiépíteni s végül „bonbonképpen, a Dunapartnak korzová alakítását a dolgozó nép számára”. Ez az álma is valóra vált: ez a terület lett Budapest minden dolgozójának legkedvesebb sétánya.

Erdős Jenő

Kis Hg. 1949 X/30

A Lánchíd avatására felidézzük a forradalmár Tánácsics városrendezési álmait

Amily mértékben teremtitek a fővárost nagyszerűvé: oly mértékben válik a hon hatalmassá...

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Budapestre vonatkozó újságikkek			
Szerző:	Erdős Jenő		
Cím:	A Lánchíd avatására felidézzük a forradalmár Tánácsics városrendezési álmait		
Forrás:	Állami		
(Hely)	Kis Hg.	(Idő)	(Köt. v. fiz.)
	1949	X/30	
(Oldal)	Helyszám		
Tárgy	725.091		
Hely	1949		
Oszályozás			

Budapest székesfőváros háziyondája 1941 — 9086